

Suomen Metsäsertifiointi ry toimintakertomus vuodelta 2005

Toiminnan painopisteet

Painopiste toimintavuonna oli uudistettujen vaatimusten käyttöönotto metsätaloudessa ja puun alkuperän seurannassa. Metsätaloudessa otettiin käyttöön tarkistetut suomalaisen FFCS (Finnish Forest Certification System) –järjestelmän vaatimukset, joita koskien yhdistys toimitti koulutusmateriaalia ja organisoii vuoden 2004 lopulla laaditun ”Metsäsertifiointin uudistetut vaatimukset”/”Skogs-certifieringens förnyade krav” -esitteen valtakunnallisen metsänomistajakelun.

Merkittävä asia oli vuonna 2004 toimitetun hakemusmateriaalin ja ulkopuolisen konsultin arvioinnin perusteella PEFC:n (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes) neuvostolta 22.3. saatu uudelleen hyväksyntä suomalaiselle metsäsertifiointille. Kyseessä oli kautta aikojen ensimmäinen PEFC:n myöntämä uudelleenhyväksyntä kansalliselle järjestelmälle.

Vuonna 2005 toimenpiteitä edellytti varsinkin Iso-Britanniassa julkishallinnon puunhankintapolitiikan määrittelyn yhteydessä toteutettu metsäsertifiointijärjestelmien arviointi. PEFC-järjestelmälle asetettujen lisävaatimusten täyttämiseksi suomalaisen metsäsertifiointijärjestelmän asiakirjoja muutettiin ja täydennettiin. Yhdistyksen hallitus hyväksyi asiakirjan auditoijien ja sertifiointielinten pätevyysvaatimuksista (FFCS 1004:2005) ja standardin laadinnan käytännöt suomalaisessa järjestelmässä kuvaavan asiakirjan.

Puun alkuperän seurannassa siirryttiin noudattamaan kansallisten standardien sijasta kaikille kansallisille PEFC-järjestelmille samansisältöistä vaatimusasiakirjaa. Hallituksen päätöksellä puun alkuperän hallinnan vaatimusasiakirjana otettiin käyttöön PEFC Technical Documentation, Annex 4: Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, jonka tekstistä toimitettiin suomen- ja ruotsinkieliset versiot. Yhdistys toimitti koulutusmateriaalia puun alkuperän hallinnasta ja vastasi Tampereella, Kouvolassa ja Oulussa järjestettyjen metsäteollisuusyritysten toimihenkilöille suunnattujen koulutusilaisuuksien sisällöstä. Yhteistyö puun alkuperän seurantajärjestelmiä ja PEFC-merkkiä käyttävien yritysten kanssa lisääntyi toimintavuonna merkittävästi. PEFC-merkin käytölle asetetuista vaatimuksista kertovasta PEFC TD Annex 5 -asiakirjasta laadittiin uusi, ajantasainen suomenkielinen versio.

Monen vuoden valmistelutyön tuloksena saatiin päätökseen PEFC:n neuvoston edellyttämä sertifiointiyritysten kansallinen akkreditoituminen. Toimintavuonna kaksi sertifiointiyritystä hankki metsätalouden sertifiointille akkreditoinnin suomalaiselta FINAS –akkreditointilaitokselta ja yhteensä kolme sertifiointiyritystä puun alkuperän hallinnan sertifiointille FINAS:lta ja ruotsalaiselta SWEDAC:lta.

Suomen-, ruotsin ja englanninkieliset osiot sisältävä uusi versio yhdistyksen verkkosivusta (www.ffcs-finland.org) otettiin käyttöön. Sivustolla esitetään kattavasti tiedot suomalaisesta metsäsertifiointista, sekä mm. ryhmäsertifiointiin osallistumiseen sekä PEFC-merkin hakemiseen ja seurantatietojen toimittamiseen liittyvät lomakkeet. Lisäksi sivustolla on luettavissa ja tulostettavissa suomalaisesta metsäsertifiointista ja PEFC-järjestelmästä kertovat esitteet eri kieliversioina.

Suomalaisesta metsäsertifiointijärjestelmästä ja sen standardeista tiedotettiin kansainvälisesti yhdistyksen toimesta sekä yhteistyössä jäsenorganisaatioiden ja PEFC:n toimiston kanssa. Metsäsertifiointista kertovaa materiaalia toimitettiin valtakunnallisiin ja maakunnallisiin julkaisuihin ja lehtiin. Osallistuttiin Suomen Metsäsäätiön ”Mitä metsäsertifiointi on?” esitteen sisällön laadintaan.

Yhdistys osallistui yhteistyössä Suomen maa- ja metsätalousministeriön kanssa Pekingissä 22.-23.3. pidetyn kiinalais-suomalaisen seminaarin ja Turkissa 17.-18. 10. pidetyn turkkilais-suomalaisen

seminaarin järjestelyihin. Molemmissa seminaareissa yhdistyksen edustajat pitivät esitykset kansainvälisestä ja suomalaisesta metsäsertifiointissa. Lisäksi osallistuttiin Blandin-säätiön kutsumana Minnesotassa pidettyyn yksityismetsien sertifiointikonferenssiin 14.10.. Viron metsäsertifiointin kehittämiseen osallistuttiin mm. Tallinnassa 20.12. pidetyn kokouksen puitteissa. Yhdistyksen toimesta luennoitiin metsäsertifiointista Helsingin yliopistossa 26.4. ja Helsingin teknisessä korkeakoulussa 27.9. Yhdistyksen toimistosta on saatavissa kooste yhdistyksen esitelmä- ja julkaisu-toiminnasta.

Vuonna 2005 yhteistyö muiden PEFC:ssä edustettuina olevien kansallisten metsäsertifiointijärjestelmien kanssa sisälsi mm. osallistumisen puun alkuperän hallinnan koulutuspäivään Luxemburgissa, seminaariin Lissabonissa ja yleiskokoukseen Brysselissä. Pääsihteeri toimi PEFC:n edustajana kansainvälisessä konferenssissa Hong Kongissa ja puheenjohtaja IUFRO:n maailmankonferenssissa Australian Brisbanessa.

Suomen Metsäsertifiointi ry toimii PEFC:n kansallisena hallintoelimenä Suomessa. Tietoja voimassa olevista sertifikaateista ja PEFC-merkin käyttöoikeuksista ylläpidettiin ja ajantasaiset tiedot toimitettiin PEFC:n neuvostolle kuukausittain. PEFC-merkin käytöstä kertovien seurantatietojen keräämistä jatkettiin. Vuodesta 2000 lähtien käytössä olleista PEFC-merkin käyttöoikeuden myöntämiseen liittyvistä asiakirjoista ja lomakkeista toimitettiin uudistetut versiot. Toimintavuonna myönnettiin 11 uutta PEFC-merkin käyttöoikeutta ja jatkettiin kuuden käyttöoikeuden voimassaoloa seuraavaksi viisivuotiskaudeksi.

Yhdistyksen hallitus käsitteli kokouksissaan toiminnan rahoitusvaihtoehtoja ja toimitti niistä Suomen Metsäsäätiön käyttöön selvityksen.

Toiminta- ja henkilöresurssit

Yhdistyksellä oli toistaiseksi voimassa oleva sopimus Työtehoseura ry:n kanssa hallintopalveluista kattava toimitilan Helsingin Lauttasaaressa (Melkonkatu 16 A), taloushallinnon palvelut sekä posti- ja tietoliikenneyhteydet.

Yhdistyksen puheenjohtajana toimi johtaja Jari Parviainen Metsäntutkimuslaitoksesta. Yhdistyksen varapuheenjohtajana ja hallituksen alaisuudessa toimivan kehittämistyöryhmän puheenjohtajana toimi varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola Koneyrittäjien liitto ry:stä.

Yhdistyksen osapäiväisenä pääsihteerinä toimi Työtehoseura ry:n johtava tutkija Auvo Kaivola organisaatioiden välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Metsäsertifiointin tilanne Suomessa toimintavuoden lopussa

Suomalaisen metsäsertifiointijärjestelmän perustana on avoimessa prosessissa 16.4.1997 hyväksytty ehdotus metsien hoidon ja käytön sertifiointijärjestelmäksi Suomessa. Metsäsertifiointin tarkistettavat vaatimukset valmistuivat vuonna 2003 ja ne otettiin käyttöön vuonna 2005.

Vuonna 2005 kolmetoista alueellista suomalaisen järjestelmän vaatimusten mukaista metsäsertifikaattia kattoivat yhteensä 25,2 milj. hehtaaria metsätalouden maata, josta 22 milj. hehtaaria on metsä- ja kitumaata. Se vastaa noin 95 % maan metsäpinta-alasta.

Suomalaisen järjestelmän mukaisia ja PEFC-tuotemerkin käytön mahdollistavia puun alkuperän hallinnan sertifikaatteja oli myönnetty metsäteollisuusyrityksille Suomessa kertomusvuoden loppuun mennessä yhteensä noin 100.

PEFC:n piiriin kuuluvan metsäsertifiointin tilanne toimintavuoden lopussa

Vuoden 2005 lopussa maailmassa on noin 260 milj. hehtaaria sertifioituja metsiä, mikä on 6-7 % maailman metsien kokonaisalasta. PEFC:n piirissä oli 186 milj. hehtaaria sertifioitua metsää Euroopassa, Etelä-Amerikassa ja Australiassa. PEFC:n osuus maailman sertifioitujen metsien (260 milj. ha) alasta oli 69 %. PEFC:n vaatimusten mukaisia puun alkuperän seurantajärjestelmiä oli yhteensä 2497. PEFC on metsäsertifiointijärjestelmien kehittämisen ja kansainvälisen hyväksymisen järjestö, joka on hyväksynyt jo 21 kansallista järjestelmää. PEFC on laajentumassa edelleen, sillä vuoden lopussa yli kymmenessä maassa kehitetään kansallista sertifiointijärjestelmää PEFC:n hyväksyntään tähdäten.